

STATINES IN PRIMAIRE PREVENTIE: EEN COCHRANE-REVIEW

[Reeds verschenen op onze website op 28/1/11 in de rubriek “Goed om te weten”]

Volgens een pas verschenen Cochrane review over statines in primaire preventie is de absolute winst op morbiditeit en mortaliteit te klein, en zijn de onzekerheden te groot om systematisch gebruik aan te bevelen. Dit stemt volledig overeen met het artikel over statines in primaire preventie dat verscheen in de Folia van februari 2011.

Recent verscheen een review van de *Cochrane Collaboration* over het gebruik van statines in primaire preventie, d.w.z. bij patiënten zonder antecedenten van cardiovasculaire events.

In de Cochrane-review werden 14 gerandomiseerde studies gepooled, met enkel studies waarbij maximum 10% van de patiënten met antecedenten van cardiovasculaire events werden opgenomen. De abstract van de review is te consulteren via <http://onlinelibrary.wiley.com/o/cochrane/clsysrev/articles/CD004816/frame.html> (editoriaal via www.thecochranelibrary.com/details/editorial/983199/considerable-uncertainty-remains-in-the-evidence-for-primary-prevention-of-cardi.html).

De resultaten tonen een geringe, zij het statistisch significante daling van de morbiditeit en totale mortaliteit door het statine. De winst in absolute cijfers is echter klein: de onderzoekers berekenden dat 1.000 patiënten gedurende één jaar moesten behandeld worden met een statine om één overlijden te voorkomen. De studies wezen niet op belangrijke risico's, maar in meerdere studies ontbraken de gegevens over ongewenste effecten. De onderzoekers wijzen ook op andere tekortkomingen en onzekerheden, o.a. het selectief rapporteren

van resultaten, het vroegtijdig onderbreken van twee studies, de onmogelijkheid om de resultaten te extrapoleren naar andere relevante patiëntengroepen (zoals vrouwen, ouderen, andere etnische groepen dan blanken), het gebrek aan gegevens over de kosten-batenverhouding. Daarenboven waren 13 van de 14 studies gefinancierd, volledig of gedeeltelijk, door een farmaceutisch bedrijf.

De onderzoekers besluiten dat er onvoldoende evidentie is om statines systematisch aan te bevelen in primaire preventie, zeker bij patiënten met laag cardiovasculair risico. Dit stemt volledig overeen met de conclusie van het artikel over statines in primaire preventie in de Folia van februari 2011.

In reacties die verschenen op de Cochrane-review, uiten sommigen de kritiek dat de conclusie om statines niet systematisch aan te bevelen in primaire preventie enkel gebaseerd is op economische argumenten. De twijfelachtige kosten-batenverhouding is inderdaad één van de argumenten, maar zeker niet het enige. Ook onzekerheden over de ongewenste effecten, zeker bij gebruik van statines gedurende vele jaren in een vrij gezonde populatie spelen een belangrijke rol in de conclusie.